

Nettounderskottet i handelsbalansen ökar något

- Det första halvåret 2024 minskade värdet av exporten av jordbruksvaror och livsmedel med 1,9 procent medan importen minskade med 0,3 procent, jämfört med motsvarande period 2023. Om fisk exkluderas minskade exporten med 1,8 procent medan importen minskade med 0,2 procent.
- De nordiska grannländerna Norge, Danmark och Finland är fortsatt de viktigaste exportmarknaderna för svenska jordbruksvaror och livsmedel.
- Underskottet i handeln med jordbruksvaror och livsmedel ökade något under det första halvåret 2024 jämfört med motsvarande period 2023 och uppgick till närmare 45 miljarder kronor.

Utrikeshandel med jordbruksvaror och livsmedel jämfört med total utrikeshandel

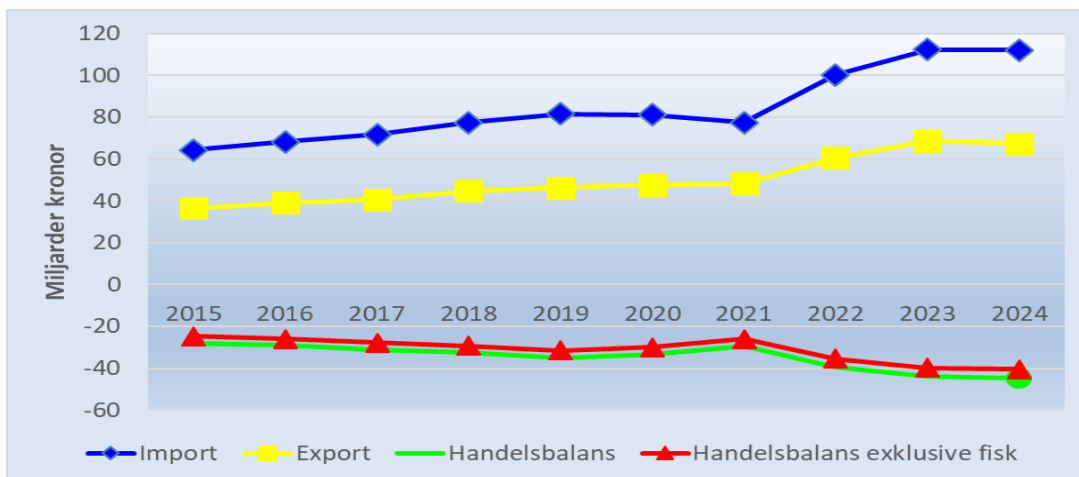
Värdet av Sveriges totala utrikeshandel minskade under det första halvåret 2024 jämfört med motsvarande period 2023. Exportvärdet minskade under perioden med 0,6 procent medan importvärdet vittnar om en minskning på 2,8 procent.

Värdet av den svenska exporten av jordbruksvaror och livsmedel minskade med 1,9 procent till 67,3 miljarder kronor under det första halvåret 2024 jämfört med motsvarande period 2024. Motsvarande siffra för importen vittnar om en marginell minskning med 0,3 procent till strax över 112 miljarder kronor, se figur 1.

Minskningen avseende exportvärdet för jordbruksvaror och livsmedel är således högre än motsvarande procentuella minskning för Sveriges totala export. Minskningen avseende importvärdet för jordbruksvaror och livsmedel är dock lägre än motsvarande procentuella minskning för Sveriges totala export.

Handelsbalans

Sveriges underskott i handeln med jordbruksvaror och livsmedel ökade med ungefär 1 miljard kronor under det första halvåret 2024 jämfört med det första halvåret 2023 och uppgick till närmare 45 miljarder kronor. Underskottet ökade dock tydligare under det första halvåret 2023 jämfört med det första halvåret 2022 och ännu tydligare under det första halvåret 2022 jämfört med det första halvåret 2021. Om fisk exkluderas uppgick handelsunderskottet det första halvåret 2024 till till drygt 40 miljarder kronor, se figur 1.

Figur 1 Handelsutveckling av jordbruksvaror och livsmedel kvartal 1–2 år 2015-2024

*Figuren baseras på bortfallsjusterade siffror.

Källa: Egen bearbetning av statistik från SCB.

Export

Det är främst värdeminskningen för produktgruppen spannmål (-1,05 miljarder kronor) men även fisk, mjölk och mejeriprodukter, kött samt tobak och tobaksvaror som bidragit till att exporten minskat med strax över 1,3 miljarder kronor motsvarande i det närmaste 2 procent, se tabell 1. Exporten av diverse livsmedel ökade dock med närmare 1,2 miljarder kronor. En stor del av handeln med fisk är vidareexport av norsk lax. Om fisk exkluderas från jämförelsen minskade exportvärdet med drygt 700 miljoner kronor eller närmare 2 procent.

Tabell 1 Sveriges export av jordbruksvaror och livsmedel kvartal 1–2 år 2024 jämfört med kvartal 1–2 år 2023, miljoner kronor

SITC	2023 kv 1–2	2024 kv 1–2	Andel 2024 kv 1–2, %	Förändring, %
00 levande djur	181	183	0	1
01 kött och köttvaror	1 855	1 543	2	-17
02 mejeriprodukter och ägg	3 915	3 396	5	-13
03 fisk, kräft- och blötdjur	28 150	27 558	41	-2
04 spannmål och spannmålsvaror	6 117	5 063	8	-17
05 frukt och grönsaker	2 374	2 303	3	-3
06 socker, sockervaror och honung	1 348	1 476	2	9
07 kaffe, te, kakao, kryddor	4 165	4 255	6	2
08 djurfoder	2 010	2 115	3	5
09 diverse livsmedel	8 238	9 414	14	14
11 drycker	4 710	4 923	7	5
12 tobak och tobaksvaror	3 162	2 870	4	-9
22 oljeväxtfrön och oljehaltiga nötter	85	92	0	9
4 oljor och fetter	2 303	2 115	3	-8
SUMMA	68 614	67 306	100	-1,9

*Tabellen baseras på bortfallsjusterade siffror.

** På grund av avrundningsregler kan produktgruppernas procentuella andelar variera något jämfört med totalen.

Källa: Egen bearbetning av statistik från SCB.

Import

På importsidan kan betydande värdeminskningar noteras för produktgrupperna oljor och fetter, kött, diverse livsmedel samt oljeväxtfrön och oljehaltiga nötter vilket bidragit till den smärre minskningen av importen med närmare 300 miljoner kronor motsvarande 0,3 procent, se tabell 2. Produktgrupper där värdet ökade tydligt var frukt och grönsaker, spannmål och kaffe. Om fisk exkluderas från jämförelsen så minskade importvärdet med 200 miljoner kronor eller 0,2 procent.

Tabell 2 Sveriges import av jordbruksvaror och livsmedel kvartal 1–2 år 2024 jämfört med kvartal 1–2 år 2023, miljoner kronor

SITC	2023 kv 1–2	2024 kv 1–2	Andel 2024 kv 1–2, %	Förändring, %
00 levande djur	116	111	0	-4
01 kött och köttvaror	9 628	9 029	8	-6
02 mejeriprodukter och ägg	7 929	7 916	7	0
03 fisk, kräft- och blötdjur	31 997	31 915	28	0
04 spannmål och spannmålsvaror	6 936	7 328	7	6
05 frukt och grönsaker	16 227	16 777	15	3
06 socker, sockervaror och honung	3 078	3 245	3	5
07 kaffe, te, kakao, kryddor	7 407	7 781	7	5
08 djurfoder	3 532	3 641	3	3
09 diverse livsmedel	7 355	7 139	6	-3
11 drycker	9 144	9 318	8	2
12 tobak och tobaksvaror	1 207	1 216	1	1
22 oljeväxtfrön och oljehaltiga nötter	1 054	861	1	-18
4 oljor och fetter	6 762	5 813	5	-14
SUMMA	112 372	112 090	100	-0,3

*Tabellen baseras på bortfallsjusterade siffror.

** På grund av avrundningsregler kan produktgruppernas procentuella andelar variera något jämfört med totalen.

Källa: Egen bearbetning av statistik från SCB.

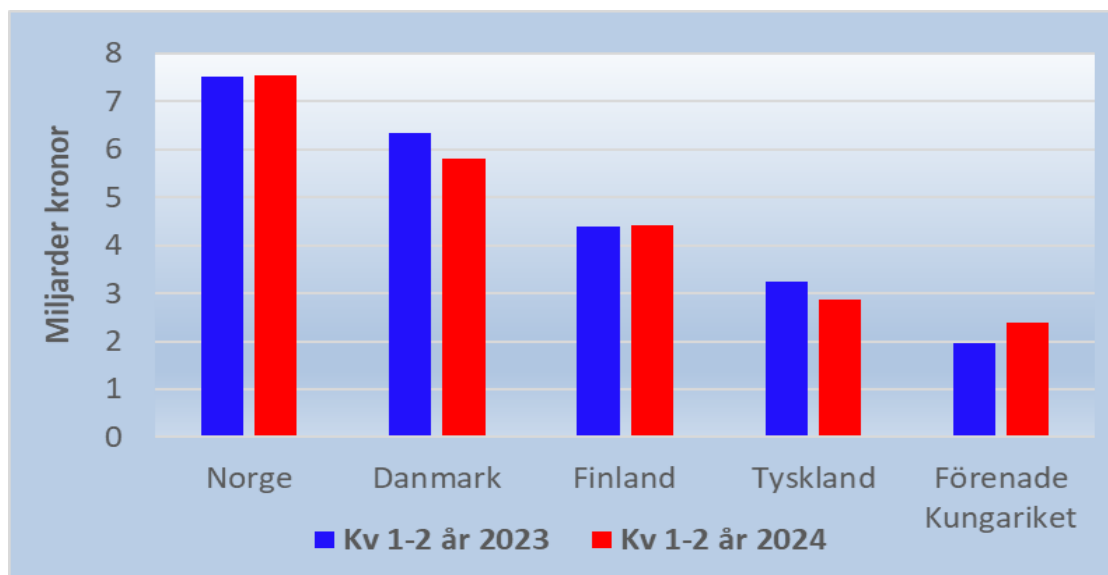
För att få en mer rättvisande bild av vilka länder som är viktiga för den svenska handeln med jordbruksvaror och livsmedel så exkluderar vi produktgruppen fisk i följande resonemang. Anledningen är att den handeln till stor del kan härledas till vidareexport av norsk lax.

Landspecifik export

De viktigaste marknaderna för den svenska exporten av jordbruksvaror och livsmedel under det första halvåret 2024, uttryckt i värde, är Norge, Danmark, Finland, Tyskland och Förenade kungariket, se figur 2. Exporten till det största mottagarlandet Norge har jämfört med det första halvåret 2023 varit i det närmaste oförändrad (+0,2 procent) och uppgår till 7,5 miljarder kronor. De produktgrupper där exporten till Norge ökat mest är djurfoder, diverse livsmedel samt tobak och tobaksvaror. Produktgruppen spannmål har minskat tydligast i värde, -100 miljoner kronor.

Värdet av exporten till Danmark minskade med närmare 9 procent och uppgår till strax över 5,8 miljarder kronor. De största minskningarna till Danmark kan noteras för produktgrupperna diverse livsmedel, kött samt mjölk och mejeriprodukter. Exporten till Finland ökade endast marginellt (+0,4 procent) och uppgår till strax över 4,4 miljarder kronor. För Finlands kan den största ökningen noteras för produktgruppen socker medan den största minskningen kan noteras för produktgruppen diverse livsmedel.

Avslutningsvis har värdet av exporten till Tyskland minskat med drygt 11 procent medan exporten till Förenade kungariket ökat med drygt 21 procent. För Tysklands del kan minskningen till största del förklaras av att produktgrupperna spannmål, tobak och tobaksvaror samt drycker minskat med närmare 440 miljoner kronor. För Förenade kungarikets del kan ökningen främst härledas till att exporten inom produktgrupperna diverse livsmedel, drycker, kaffe och spannmål ökat med drygt 530 miljoner kronor.

Figur 2 De fem största marknaderna för svensk export av jordbruksvaror och livsmedel kvartal 1–2 år 2024 jämfört med kvartal 1–2 år 2023, miljarder kronor

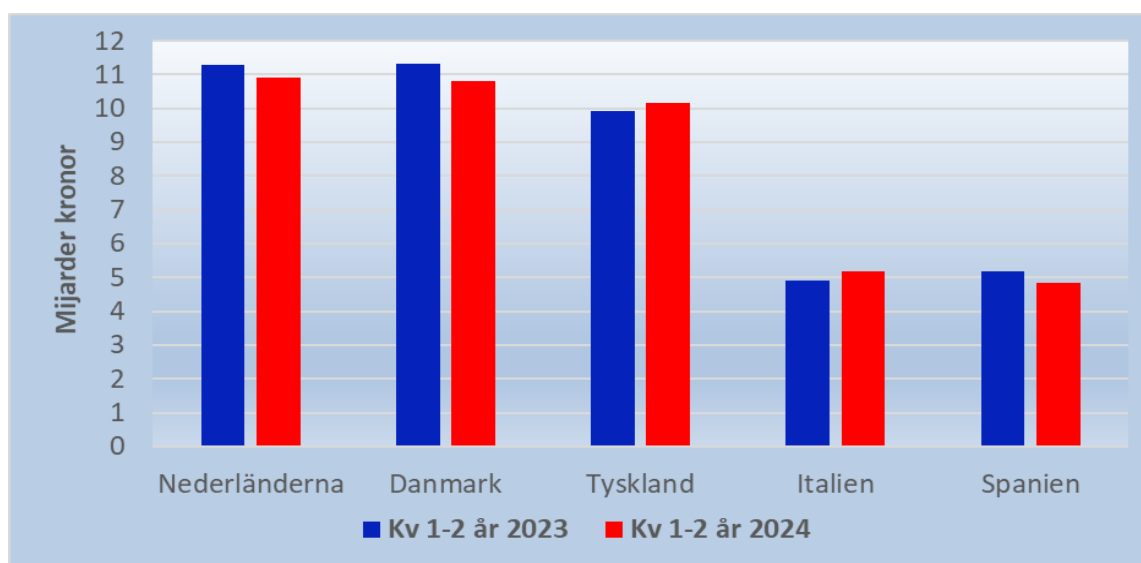
*Figuren baseras på ej bortfallsjusterade siffror.

Källa: Egen bearbetning av statistik från SCB.

Landspecifik import

De viktigaste avsändarländerna för den svenska importen av jordbruksvaror och livsmedel under det första halvåret 2024, uttryckt i värde, är Nederländerna, Danmark, Tyskland, Italien och Spanien, se figur 3. Importen från det största avsändarlandet Nederländerna har jämfört med motsvarande period år 2023 minskat med drygt 3 procent och uppgår till drygt 10,9 miljarder kronor. Importen från Nederländerna har främst minskat för produktgrupperna oljor och fetter samt diverse livsmedel. Värdet av importen från Danmark har minskat med närmare 5 procent till strax över 10,8 miljarder kronor. Minskningar kan främst noteras för produktgrupperna spannmål, oljor och fetter samt drycker.

Importen från Tyskland ökade med närmare 3 procent och uppgår till strax under 10,2 miljarder kronor. Importvärdet har ökat mest för produktgrupperna drycker kaffe och spannmål. Vidare har värdet av importen från Italien ökat med strax över 6 Procent. Ökningar kan främst noteras för produktgrupperna oljor och fetter, drycker samt mjölk och mejeriprodukter som tillsammans ökat med närmare 270 miljoner kronor. Avslutningsvis har importen från Spanien minskat med närmare 7 procent. Minskningar kan främst noteras för produktgrupperna kött, oljor och fetter samt frukt och grönsaker som tillsammans minskat med närmare 380 miljoner kronor.

Figur 3 De fem främsta avsändarländerna för svensk import av jordbruksvaror och livsmedel kvartal 1–2 år 2024 jämfört med kvartal 1–2 år 2023, miljarder kronor

*Figuren baseras på ej bortfallsjusterade siffror.

Källa: Egen bearbetning av statistik från SCB.

Handeln med Ryssland har i det närmaste helt fallit bort beroende på landets invasion av Ukraina. Det bör i sammanhanget poängteras att handeln med Ryssland redan innan invasionen inte var speciellt stor, närmare 0,5 miljarder kronor för importen och närmare 1,2 miljarder kronor för exporten under helåret 2021.

Handeln med Ukraina som är mycket liten, är nu större än handeln med Ryssland. I bilaga 1 finns detaljerade uppgifter om den värdemässiga handeln med dessa två länder, exklusive fisk, nedbrutet på 2-ställig SITC-nivå.

Uppgifternas precision

Uppgifter om utrikeshandel samlas in av SCB genom en enkätundersökning och tulldokument. Uppgifterna revideras efterhand som fler uppgifter blir tillgängliga. Precisionen är givetvis lägst i uppgifterna för 2024. En analys av de revideringar som gjorts för tidigare år visar att förändringarna blivit små. Därutöver tillkommer vissa andra aspekter som är viktiga att ha i åtanke, till exempel att handeln inom de globala produktionskedjorna ökar och gör handelsstatistiken mer svårtolkad samt att en del handel är vidareexport. Det finns dock goda förutsättningar för att dra övergripande slutsatser när siffrorna jämförs med tidigare års siffror.

Bilaga 1.a Sveriges handel med jordbruksvaror och livsmedel med Ryssland, miljoner kronor

SITC	Import kv 1-2 2023 Mkr	Import kv 1-2 2024 Mkr	Export kv 1-2 2023 Mkr	Export kv 1-2 2024 Mkr
00 levande djur	0	0	0	0
01 kött och köttvaror	0	0	0	0
02 mejeriprodukter och ägg	0	0	14	0
04 spannmål och spannmålsvaror	0	0	10	0
05 frukt och grönsaker	0	0	0	0
06 socker, sockervaror och honung	0	0	0	0
07 kaffe, te, kakao, kryddor	0	0	1	1
08 djurfoder	0	0	0	0
09 diverse livsmedel	1	0	2	32
11 drycker	0	0	0	0
12 tobak och tobaksvaror	0	0	0	0
22 oljeväxtfrön och oljehaltiga nötter	0	0	0	0
4 oljor och fetter	0	0	0	0
SUMMA	2	0	27	32

*Tabellen baseras på ej bortfallsjusterade siffror.

** På grund av avrundningsregler kan produktgruppernas summor variera något jämfört med totalen.

Källa: Egen bearbetning av statistik från SCB.

Bilaga 1.b Sveriges handel med jordbruksvaror och livsmedel med Ukraina, miljoner kronor

SITC	Import kv 1-2 2023 Mkr	Import kv 1-2 2024 Mkr	Export kv 1-2 2023 Mkr	Export kv 1-2 2024 Mkr
00 levande djur	0	0	0	0
01 kött och köttvaror	0	0	4	0
02 mejeriprodukter och ägg	0	19	15	16
04 spannmål och spannmålsvaror	8	18	0	1
05 frukt och grönsaker	12	12	0	0
06 socker, sockervaror och honung	1	6	0	0
07 kaffe, te, kakao, kryddor	0	0	0	1
08 djurfoder	15	16	0	0
09 diverse livsmedel	6	2	71	89
11 drycker	2	4	1	2
12 tobak och tobaksvaror	0	0	2	15
22 oljeväxtfrön och oljehaltiga nötter	1	2	0	0
4 oljor och fetter	61	47	83	65
SUMMA	105	126	177	189

*Tabellen baseras på ej bortfallsjusterade siffror.

** På grund av avrundningsregler kan produktgruppernas summor variera något jämfört med totalen.

Källa: Egen bearbetning av statistik från SCB.

Kontaktpersoner

Lars-Anders Strandberg 036-15 50 97

Patrik Eklöf 036-15 51 50